

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2227

Vragen van de leden **Van der Staaij** (SGP), **Van Baalen** (VVD) en **Voordewind** (ChristenUnie) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de uitspraak van een Turkse rechtbank inzake de Armeense genocide*. (Ingezonden 4 maart 2009)

1

Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van een Turkse rechtbank, dat de Turkse justitie stappen kan ondernemen tegen Turken die Armeniërs excuses aanbieden voor de Turkse massamoorden in het verleden?¹

2

Hoe beoordeelt u deze uitspraak? Welke consequenties kan deze uitspraak hebben voor diegenen die zich inmiddels hebben verontschuldigd voor de betreffende massamoorden?

3

Welke trend ziet u in de gerechtelijke uitspraken tot nu toe die betrekking hebben op de Armeense genocide? Is er sprake van een aanscherping ter zake?

4

Welke acties gaat u ondernemen in zowel bilateraal als in EU-verband om de Turkse regering duidelijk te maken dat deze voortgaande schending van

de vrijheid van meningsuiting niet acceptabel is?

5

Welke consequenties zou deze gerechtelijke uitspraak – zou die zo in stand blijven – volgens u moeten hebben voor de lopende onderhandelingen met Turkije inzake toetreding tot de EU?

6

Ligt het niet in de rede om nieuwe beperkingen op te leggen aan het onderhandelingsproces met Turkije inzake toetreding, nu onder meer op dit essentiële onderdeel vrijwel geen enkele vooruitgang wordt geboekt? Welke beperkingen cq. aanvullende sancties zijn wat dat betreft denkbaar?

¹ Reformatorisch Dagblad, 2 maart 2009: «Vervolging voor Turkse excuses aan Armeniërs».

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken), mede namens de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken (ontvangen 6 april 2009)

1

Ja.

2

Afgewacht moet worden hoe de aanklager gevolg geeft aan het besluit van de rechter. Hierover is op dit moment nog geen nadere

informatie bekend. Als het inderdaad tot een zaak komt op basis van (het herziene) artikel 301 Strafwet, dan zal het dossier aan de Turkse Minister van Justitie worden voorgelegd, die vervolgens beslist over eventuele vervolging. De regering wenst niet vooruit te lopen op een besluit van de Turkse Minister van Justitie.

3

Na de wijziging van artikel 301 (mei 2008), zijn ongeveer 120 zaken aan de Turkse Minister van Justitie ter goedkeuring voorgelegd. Sommige zaken betreffen uitspraken die betrekking hebben op de Armeense kwestie. Vooralsnog is niemand op grond van het nieuwe artikel 301 onvoorwaardelijk veroordeeld. Dit neemt uiteraard niet weg dat Nederland, samen met de EU-partners, nauwlettend blijft toezien op de wijze waarop de jurisprudentie zich op dit punt ontwikkelt.

4 t/m 6

De vrijheid van meningsuiting maakt onderdeel uit van de Kopenhagen-criteria waaraan toekomstige EU-lidstaten dienen te voldoen. Nederland ziet erop toe dat ook Turkije aan deze voorwaarde voldoet. Het opleggen van nieuwe voorwaarden of beperkingen is niet aan de orde. Wel houdt Nederland, samen met de EU-partners, voortdurend de vinger aan de pols

met betrekking tot de werking van artikel 301. De regering stelt waar nodig de vrijheid van meningsuiting, zowel in EU-kader als in bilaterale contacten met Turkije, aan de orde. Ik heb dit specifiek aan de orde gesteld in mijn recente contacten met collega Babacan. Ik heb in die contacten onderstreept dat het hierbij niet alleen gaat om de recente wetswijziging, maar ook om de vrijheid van meningsuiting in de praktijk.